

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: B8rgen 4-0871 — 4-0234. — Тел. V. H. Conroy: B8rgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПОСТІЙНІ СТРАЙКИ ЗАГРОЗОЮ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОСТІЙНОСТІ

Вашингтон, 26 грудня. — У третьому економічному звіті звертає увагу президентська Комісія Економічних Дорадишків на загрозу для економічної стабілізації країни безупинно повторюючимися робітничими страйками. Звіт, складений комісією під головуванням д-ра Едвіна Г. Норса, містить загальну філософію страйкової політики. В рішальних колах па- нує переконання, що на підставі цього звіту президент Труман підготує своє економічне послання до нації після відкриття конгресу, 7 або 8 січня 1949 р.

Щодо промови президента на день 3 січня то звісно тільки, що президент присвячує їй більше часу ніж якійсь іншій промові в минулому. Труман відчуває на собі вагу хвилини, а теж і вагу відповідальності. Він уперше говорить як політичний представник нації в своїм власному праві і як представник могутньої партії, яка опанувала конгрес. Цей конгрес буде „Труманів конгрес“, бо він підчас передвборчої кампанії підтримував особисто багатьох кандидатів і причинився до їхнього вибору. Це викладає на президента обов'язок рахуватися з фактом, що він після Нового Року буде відповідальний теж і за переведення конгресових рішень. Президент не розуміє і тому так солідно підготується до першого послання для конгресу.

Коли йде про економічні справи, то Комісія Економічних Дорадишків станула на становищі, що Акт в справі праці з 1946 р. не потребує поправки, однак надіється, що треба буде скликати конференцію підприємців і на- мців для складення засад для наладнання спорів. Коли б прийшло до такої конференції, то вона мала б за задан- ня виключити побоювання пер- ед економічною депресією.

ДІЯЛЬНІСТЬ АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

Вашингтон. — Американський Червоний Хрест оприлюднив звіт з своїх праць впродовж двох останніх літ за головування Вейзила О'Коннора. Виявляється, що в тому часі видано \$16,852,309 на допомогу жертвам в 619 нещастях. Крім того треба було поспішити з допомогою в 303 необхідних інших випадках і на це видано грiшми \$12,171,022. Управа АЧХ пригальована в 1981 р. і від того часу взяла участь в рятункових акціях при 3,954 нещастях в нашій країні коштом \$139,000,000. У минулому році АЧХ брав участь при рятіванні жертв в 75 нещастях, при чому пома- гало 1,621 медсестер, які від- дали 10,738 годин свого ча- су. Найбільшим досягненням А. Ч. Х. вважає голова введен- ня „крової резерву“, яка то- праця почалася в січні бiчу- чого року в Рачестер, Н. Й.

БАГАТО ВИПАДКІВ ПІД ЧАС РІЗДВА.

Виньмово багато незвичай- них випадків трапилося під- час святкування Різдва в днях 25—26 грудня. Про жадливі випадки смерті цілих родин при пожежах внаслідок мо- рову або внаслідок необереж- ного освітлювання традицій-

Большевики фінансують повстання в середньо-американських республіках

Нью Йорк, 26 грудня. — Представник Домініканської Республіки вийшов з твердженням, що Росія фінансує на велику суму повстання в середньо-американських республіках і що союветська амбасада в Мексикі прибирала фонди на озброєння, вербунок і на витривання молоді в кому- ністичному дусі з ціллю пере- ведення державного переворо- ту та настановлення своїх по- ляхачів в республіках док- ру- ги Панамського Каналу. Таку заяву вислав до преси інфор- маційний Осередок Домінікан- ської республіки, приміщений під ч. 507 при Пятій Есеню. У заяві сказано, що Осередок дістає кабелю депешу в цій справі від Телесфора Калдеро- на, секретаря президента Тру- хіа. Оповідка, вислана до га- зет твердить, що комуніст Бо- ніла Атілес відбув минулого тижня конференцію з урядов- цями союветської амбасади в Мексикі. Атілес був прогна- ний з університету Сан Домі- го перед двома роками і від- тоді почав організувати кому- ністичні ячейки в середньо- американських республіках та в Злучених Державах, як це сповідає Рафаель Компрес- През, ньюйорський генеральний консул Сан Доміंगा.

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ БРИТАНСЬКОГО КОРОЛЯ

Лондон, 25 грудня. — Бри- танський король Юрій VI ви- голосив по радіо на Святвечір свій традиційний привіт для народів британської імперії, стверджуючи силу Британії в поширюванні воліностей для своїх народів.

Папа взиває до боротьби проти агресії

Рим, 25 грудня. — Папа Пій XII. в навечеря латинського Різдва виголосив по радіо промову до католицького світу, закликаючи всі християнські народи протиставитися агресії, „навіть силою зброї“, якщо зайшла б така потреба. Не на- зиваючи нікого по імені, Па- па не залишив жадного сумні- ву, що агресивною силою і загрозою для миру він вважає Союветський Союз. Папа Пій висловився за повною під- держкою Організації Об'єдна- них Націй та заохочував „ро- рити сильні окремі групи дер- жав, що могли б спільно сто- яти на сторожі миру, як „запо- віді Божого закону“.

Святий Отець заявив, що народи му- сять озброюватися і бути силь- ними, але не на те, щоб за- воювати, тільки щоб про- тиставити завойовуванню та бути на сторожі „хри- стианського способу життя“. В дальшому Папа висловився про всі важливі проблеми, що сьогодні турбують світ. У ватиканських і міжнародних колах вважають, що цюгорич- ний різдвяний виступ голови Католицької церкви був най- більш песимістичний за всі часи.

РІЗДВЯНІ СВЯТА ПІД ЗНАКОМ ПОЛІТИЧНОГО НАПРУЖЕННЯ

Париж, 27 грудня. — Цю- горичне святкування Різдва в Європі було під кожним огля- дом під знаком недавньої вій- ни та загрози нової. В біль- шості країн відчувається ще великі нестачі навіть найко- нечніших товарів широкого вжитку, головно харчів, бага- то місць при родийних столах були ще порожні, бо одні пе- редчасно погинули у війні, чи- мало інших ще не поверну- лись з полону, а ще інші сто- ять на сторожі миру далеко від своїх родин. Міжнародне напруження та загальна тур- бота про дальшу долю світу пробивалася в усіх виступах державних та інших представ- ників.

ВІДБУВСЯ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ ЖУРНАЛІСТІВ СХІДНОЇ ЄВРОПИ

Парижська „Громада“ пові- домляє, що в останніх днях листопада відбувся там кон- грес вільних журналістів, в я- кому взяли участь представ- ники еміграції Білорусії, Бол- гарії, Естонії, Латвії, Мадяр- щини, Польщі, Румунії, Сло- ваччини, України, Чехії та Ю- гославії. У вистіді конгресу створено Федерацію журналі- стів, до управи якої увійшло чотирьох українців.

ЮНІЯ ПРИГОТОВЛЯЄ ТОЧКИ ДО ПОПРАВКИ ЗАКОНУ ТЕФТА.

Маямі Біч, Флорида. — Між- народна Юнія Робітників Жи- ночого Одагу, яка відбуває за- сідання своєї екзекутивної ра- ди, приготувала цілу низку поправок до закону Тефта- Гартлі для дискусії в новому конгресі. Звертають на сере- увагу такі предявлення юнії: щоб непорозуміння робітників при прилюдних обслугах були наладнувані після періоду „для охолодження“; щоб була встановлена федеральна рада для наладнування міжоній- них спорів в справі контрактів у підприємствах; щоб виклю- чити неоправдані другорядні бойкоту з прихильності до я- когось страйку; щоб некому- ністичні афідевіти були під- писувати теж і підприємцями; щоб не тільки юнії, але й під- приєміці мали обов'язок скла- дати фінансові звіти; щоб не тільки юнії, але й господарі мали право домагатися голо- сування над тим, котра з кіль- кох юній має право до заклю- чення контракту.

ГРОМАДСЬКИЙ ПРИВІТ ДЛЯ О. ПРОТОГІМЕНА МАРКОВА.

Нью Йорк. — У неділю 26 грудня ввечір відбувся в авді- торії школи, св. Юрія громад- ський привіт для недавно-іме- нованого протогійменом аме- риканської провінції Чина ОО. Василія, о. Максима Марко- ва. Після святочної вечері, в якій взяло участь біля 300 осіб, виголосили промови про заслуги й працю солєнізанта, а саме: ігумен, о. Орест Засі- біда, ЧСВВ., о. Володимир Ло- тович, о. Вол. Віліньський, Дм. Галиччін, д-р Лонгін Цегель- ський, о. д-р Гавліч, ЧСВВ., проф. Микола Чубатий. Пред- ставники місцевих парафіаль- них товариств склали ще о- кремі привіти новому ігумену- ві о. Орестові, після чого о. Протогіймен сказав своє слово навіяне релігійним і патріо- тичним духом. Провід підчас свята спочивав в руках о. д-ра Ваврика, ЧСВВ., який, як за- чайно, виявлявся зі своєю за- данням просто по майстерськи. Ранком того дня відбулася в церкві св. Юрія соборна Служ- ба Вожка, відправлена о. мі- тратом Антоном Лотовичем при великій адназі народу.

ної різдвяної ялинки спосіають пресові агенції із усіх околних розлогів країни.

З одиничних нещастя за- гальну увагу звернув на себе випадок з колишнім підсекре- тарем стейту, Сомером Веле- сом. Він вийшов упівночі з 25 на 26 грудня ніби на прохід і з своєї ферми в Мериленді і його на-пів замерзлим знай- шли сусіди, які вертали зі ра- ну. Після відвезення до шпи- талю у Вашингтоні і привер- нення його до притомності, Велес заявив, що він не пам'я- тає, що з ним сталося. Лікарі твердять, що він дістав удар серця.

3. У. А. Д. К. АСИГНУВАВ \$72,000 НА ХАРЧОВУ ДОПОМОГУ

Філадельфія, 27 грудня. — ЗУАДКомітет асигнував 72- 000 доларів на харчову допо- мугу для найбільш потребую- чих українських емігрантів в Європі. Вже вислано 10,000 фунтів товщів (200 пакунків по 50 фунтів) до Німеччини та підготовляється висилку 5,000 фунтів товщів до Австрії. Крім того вислано пакунків КАРЕ по \$1,000 до кожної з цих країн: Австрії, Франції, Італії та Голандії, а до Поль- щі тих же харчових пакунків на \$2,000 та на \$1,040 до Че- хословащини.

РАДА БЕЗПЕКИ ВЗИВАЄ ДО ЗАМИРЕННЯ В ІНДОНЕЗІЇ

Париж, 27 грудня. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй прийняла минулої п'ятниці резолюцію, домагаючись безпосе- реднього припинення воєнних дій в Індонезії, що їх почали голандські війська в дні 18-го грудня, та звільнення інтерво- яних голандцями членів ін- незького уряду з президентом Сукарно на чолі. Відповідну резолюцію прийнято більші- стю 7 голосів, при чому Фран- ція, Вельгія і Союветський Со- юз здержалися від голосуван- ня. Представник підсоюветської України був неприязний і його теж зараховано до адержаних від голосування. Друга части- на спільної американсько-ко- лумбійсько-сирійської резолю- ції щодо відкликання голанд- ських військ на стару демар- каційну лінію, перепала. В державних кордонів. Конкрет- німчасі голандські війська зайняли вже всі більші міс- та Індонезії, а інтернованих членів уряду перевезли в не- відоме місце, як повідомило вчора агенство ЮП. з Батавії.

ЗАГОСТРЕННЯ НЕПОРОЗУМІНЬ МІЖ ЮГОСЛАВІЄЮ І КРАЇНАМИ КОМІНФОРМУ.

Београд, Югославія, 27 гру- дня. — Ворожнеча в „кому- стичній сім'ї“, іменно між збу- нтованою Югославією та Союет- ським Союзом і зорганізовани- ми в Комінформі його сателі- тами в останньому ще більше загострилася, як до „ідеоло- гічних суперечностей“ прилу- чилися, ще непорозуміння що- до національних меншин та державних кордонів. Конкрет- но йдеться про Македонію та мадарську меншину в Юго- славії. В дискусії, що має ха- рактер взаємних обвинувачень а то й лайки, забирають го- лос поодинокі комуністичні й де- мократичні керівники цих кра- їн, користуючись засобами пропаганди. Загальний тон і характер цієї „дискусії“ не дає вигляду на будь-який ком- проміс між розсвареними ко- муністами.

МОСКВА ОБВИНУВАЧУЄ АМЕРИКУ ЗА ВІЙНУ В ІНДОНЕЗІЇ.

Лондон, 27 грудня (ЮП). — Московська радіовисилка пе- редала вчора коментар партій- ної „Правди“ до подій в Індонезії, в якому обвинувачуєть- ся Америку і Британію, що не вони заохотили і допомогли Голандії позбавити там війну. Большевицька газета пише, що тоді як Америка з одного боку в ООН дораджує зами- рення, вона постачає Голандії зброю, яку та поспішає ви- користати.

ПІДПИСАНО 6 НОВИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ДОГОВОРІВ ЗІ ЗАХІДНОЮ НІМЕЧЧИНОЮ.

Франкфурт, Німеччина, 27 грудня. — Під час латинських Різдвяних свят окупаційні власті західних союзників в Німеччині підписали 6 нових торговельних договорів, імено, зі Швецією, Голандією, Туреччиною, Єгиптом, Еспа- нією і Польщею. В загально- му в 1948 році підписано 20 торговельних договорів між західними зонами Німеччини й 19 окремими країнами, в- становляючи експорт товарів з Німеччини на 7,824,000,000 до- ларів та імпорт на 7,328,000- 000 доларів. Головним від- борцем німецьких товарів між усіма цими країнами є Фран- ція.

ЗАХІДНІЙ ПОВІТРЯНИЙ ТРАНСПОРТ З БЕРЛІНА ПЕРЕМАГАЄ ЗИМУ.

Берлін, 27 грудня. Користа- ючи з доброї погоди, комбіо- вана американсько- британ- ська транспортна авіація пе- ревезла вчора до ब्लюкованого Союветами Берліна 6,099 тон товарів. В цьому-найбільшому в історії повітряному транспор- ті британська авіація заступ- лена приблизно в 30%. Вчо- рашній рекорд дав американ- ському військовому губерна- торові підставу заявити, що західна транспортна авіація вдержує зимову пробу.

ПІДСУМКИ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО КОНГРЕСУ В БОЛГАРІЇ.

Софія, Болгарія, 27 грудня. — Теперішній комуністичний прем'єр Болгарії, Димітров, зробив вчора підсумки нарад конгресу болгарської комуні- стичної партії в цьому місті, в якому беруть участь теж представники комуністичних партій інших країн. Всі його підсумки зводилися до „пере- ваги“ Сходу над Заходом та „соціалістичної“ системи над капіталістичною. Димітров говорив про дальшу консоліда- цію країн „народної демокра- тії“, до яких вже не зараху- вав збунтованої Югославії.

ДАЛЬШІ КОМУНІСТИЧНІ ПЕРЕМОГИ В КИТАЮ.

Пейпінг, 27 грудня. — Ко- мандуваний урядових військ в північному Китаю вчора о- фіційно ствердило здобуття комуністами важливих проми- слових і комунікаційних цен- трів Калган і Чагар. Урядові армії ген. Фу Тсо-й на цій ділянці фронту понесли вели- кі втрати. Ген. Фу, повідомля- ючи про евакуацію тих міст, твердить, що він рiшився на неї, щоб „зберегти життя 300- 000 населення“ та охоронити майно від знищень і руїни. Ін- тересно, що на короткий час перед цим повідомленням, ко- муністичне радіо зарахувало ген. Фу до воєнних злочинців, заявляючи рівночасно, що „об- летчуючі об'єкти“ будуть в майбутньому суді виявлені усім тям, що зберігатимуть від руїни народне майно.

ВІЙНА В ПАЛЕСТИНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

Тель Авів, 27 грудня. — Не зважаючи на всі мирні заходи та посередництво Об'єднаних Націй, війна між жидами та арабами в Палестині продов- жується, головно в спірній провінції Негеб. Спостерігачі ОН ствердили, що жидівська авіація скинула 19 бомб на єгипетську базу Ель Аріш, то- ді як арабська авіація скинула кілька бомб в околиці Ізра- їльської столиці Тель Авів.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською частинкою):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BYrant 9-5822.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Два епохальні документи

На останній сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй в Парижі ухвалено два документи, які безсумнівно будуть записані в історію як епохальні. Це: міжнародний договір проти народо-вбивства, прийнятий в дні 9 грудня, та міжнародна декларація людських прав, ухвалена в дні 10-го грудня. Советський Союз та його сателіти в обох випадках здержалися від голосування.

Доцільною епохальною важливістю цих документів, "Свобода" негайно передала їх в до-слівному українському перекладі (договір проти народо-вбивства в числі з 4-го грудня і декларація людських прав в числі з 14-го грудня).

В чому епохальність цих документів, хоча загаль, зокрема велика частина преси, цілком не приділила їм "епохальної" уваги? Як йдеться про пресу, то "звичайність" у відміненні цих важливих документів пояснюється тим, що вони сьогодні це є тільки "клаптиком паперу", не зв'язаним з ніякою названою конкретною подією, як і за написаними на них словами "святоточними приреченнями" не стоїть ще сьогодні ніяка конкретна і авторитетна сила, що заставляла б до їх респектування.

Проте, це в нічому не зменшує історичної важливості цих документів на дальшу мету. Їх сила і важливість сьогодні в самих встановлених там принципах. Велика частина документів, що описує творили епохи, починалася так само. Насамперед встановлювалися проголошені принципи, варієтність та довготривалість яких були тим більші, що за проголошенням цих принципів не виступав відразу п'ястук, що змушував би їх респектувати. Їх проголошено в ідейній площині і вони власне склали свої ідеї та принципи здобували собі щораз більше прихильників і визнавали, вони самі собі здобували застосування в практичному житті і вкінці ставали невід'ємною частиною внутрішніх переконань людини та зовнішнього ладу людей. Поступово вони ставали вірою, за яку відважні складали свої голови.

Оба документи, про яких мова, мали свої глибокі причини в сучасності. Американський прокуратор на міжнародному суді проти німецьких воєнних злочинців в Нюрнбергу видвинув поняття народо-вбивства — "дженосайд". Народо-вбивство, отже масове нищення, фізичне або духове, будь-яких національних, расових, політичних, релігійних чи соціальних груп вважається тепер формально злочином в розумінні міжнародного права та встановлюється способом і

засоби для його недопущення та для покарання, якщо він буде поповнений. Все це знову базується на конкретних фактах минулого і сучасного. Подібно маєте справа і з декларацією людських прав, що ставить людство перед очі найбільш елементарні права людини в суспільстві та намагається їх відповідно забезпечити.

Вистачить переглянути тільки побіжно оба документи, щоб ствердити їх зв'язок з теперішніми обставинами, насамперед в Советському Союзі та на цілому його "просторі впливів". Бо тільки там ще сьогодні з цілою брутальністю практикується всі роди народо-вбивства і тільки там ще повністю заперечується на практиці всі найбільш елемен-

тарні права людини. Спеціальне застереження в декларації людських прав, що цієї декларації не можна зв'язувати з дійсним теперішнім станом в будь-якій країні, це тільки підтверджує це переконання, що декларація власне відноситься до Советського Союзу.

Від проголошення обох документів до їх практичного здійснення ще далека дорога і ще багато води вилється в світові моря, поки ці гарні слова стануть дійсністю. Проте, договір народо-вбивства і декларація людських прав вже сьогодні можна вважати епохальними документами. Вони бо, крім Атлантичного чарту і чарту Об'єднаних Націй, є — хай доки тільки теоретичною — базою вищого міжнародного ладу майбутності, їх можна вважати заповіддю майбутньої світової конституції, спільної для всіх вілних народів у вільному світі.

ЧЕСЬКИЙ "РЕАЛІЗМ"

До другої світової війни можна було часто чути, а то й читати в світовій пресі, яким щасливим є чеський наріч, який у рішальних хвилинах нової доби таких "реалістів-політиків", якими були Тома Масарик та Едвард Бенеш. І справді: Масарик і Бенеш були в своїй політиці реалістами. Вони брали речі й факти життя такими, якими вони є. Для політики це важна річ — уміти вхопитися за ланку діючого ланцюга історії у відповідний момент і в згоді з напрямом цього руху допомогти своїй справі. Але є реалізм і реалізм. Той реалізм, що бачить не далі горизонту "сімейної давнини". нездатний заглянути в дальшу перспективу. Такий реалізм може дати тимчасовий успіх, але цей успіх буває збудований на піску і часом кінчається катастрофою.

З цього становища політика Бенеша, який найбільше заважив на цьому, що тепер сталося з Чехословаччиною, дає типовий приклад короткозорого реалізму, без ширшого плану для будучини.

Вже самий початок політичної кар'єри Бенеша був позначений цим короткозорим реалізмом. 1912 року виїхав в Празі його зникла про потребу перебудувати Австро-Угорщину на федерацію вільних народів. Тоді Австро-Угорщина стояла міцно, нікто з чехів не мріяв про відірвання свого краю від Габсбурзької монархії. За першої світової війни 1914-18 рр. Бенеш видав у Парижі книжку французькою мовою: "Зруйнують Австро-Угорщину!" Цей клич ішов проти довголітньої чеської традиції, що вважала існування Австрійської великодержави за гарантію нормального розвитку її

народів. Ще славний чеський історик Ф. Палацький писав 1848 року, що в інтересі слов'янських малих народів є, щоб Австрія була: "Куди б не було Австрії, то треба було б її вигадати..." Палацький боявся, що після розпаду Австрії чехи будуть здобичкою німецького або російського імперіалізму. Бенеш і Масарик за першої світової війни добилися свого: Австро-Угорщину знищено. Вінстон Чорчил у першому томі своїх споминок пише, що зруйнування Австро-Угорщини було найбільшою політичною помилкою нової доби. Ще за першої світової війни царська Росія простягала загребущі руки до земель Австро-Угорщини. Коли в 1917 р. царська влада була не впадала, то вже при кінці першої світової війни Чехія була б стала провінцією царської імперії не в меншій мірі як тепер вона є провінцією советської Москви. Створивши Чехословаччину державу, Бенеш був до 1935 р. беззмінно міністром закордонних справ, а потім президентом Чехо-Словацької республіки. Мала Чехо-Словацька жила в постійному страхі перед великою Німеччиною. Проти Німеччини чехи шукали оборони у Франції, а після приходу Гітлера до влади 1933 р. в Союзі вельскі Москві. Коли дехто з західно-європейських політиків висував план утворення Дунайської Федерації, з участю Австрії, або коли деякі австрійці, щоб урятуватися від Гітлера, хотіли повороту Габсбургів, то Бенеш загрожував Австрії війною. Ще 1934 року він сказав, що для чехів вигіднішим було б прилучення Австрії до Гітлерової Німеччини ніж відновлення монархії в Австрії!

ТУРБОТИ ВИДАВЦІВ

Заповіджено підвищу поштових оплат, в цьому і на газети, журнали і книжки, що буде пропущено до ухвали нового конгресові.

З цього приводу заговорили видавці газет та журналів, що їх розсилається у великій мірі поштою, а теж і ці, що займаються видаванням книжок.

Мимходом кажучи це більше повинні журитись тим українськими видавцями, що вже й без цього нового видатку не годні ніяк звизати кінців до купи. Ця підвишка буде теж збільшенням турбот видавництва "Свободи".

Видавництва в англійській мові мають однаке завжди вигляди на рятуюнок, бо мають велике поле праці, коли йдеться про здобування щораз більшого числа передплатників та оголошень, яких ціна зростає майже автоматично з більшою циркуляцією газети чи журналу.

Як приклад, що значить зріст циркуляції видавництва, хай послужить тижневик "Лайф". В році 1940 цей магазин мав наклад 2,800,000 примірників, а в 1947 це число зросло до 5,400,000 примірників. Тому, що журнал дівав більше число читачів, він підвищив зарплату оголошень. Ще попереднього року видавництво брало \$22,000 за одно оголошення на чотирьох кольоро-

Бенеш як міністер і як президент стався догодити Москві, зокрема Сталінові. Випадково він довідався, що советський маршал Тухачевський з іншими генералами готував державний переворот у Москві проти Сталіна. Бенеш негайно написав про це до советського диктатора (1937 р.). Після цього Сталін звелів розстріляти Тухачевського і його спільників. Бенеш уважав, що Сталін за це буде йому вдячний і pomoже чехам проти Німеччини. Але — політика не знає сантиментів! Сталін 1939 року "злитався" з Гітлером і тільки після 1941 року почав сприяти чехам. 1945 р. кінчалася війна. Бенеш приїхав з Лондону через Москву до Праги. Здавалося, мрії чеських патріотів здійснилися: малий слов'янський народ під "опікою великого брата" вірив у свою щасливу будучність. Але недовго тривала ця ідилія: Сталін звелів зліквідувати демократичний лід у Чехословаччині і дав владу в Чехії комуністам. За Сталіновими порадами знищено цвіт чеської інтелігенції. Зломлений цією чорною невдачливістю Москви Бенеш зрікся президентського уряду і умер як приватна особа.

Політично Бенеш помер раніше ніж фізично. Мусів бачити крах своїх ілюзій і надій на "старшого брата".

Окремо треба згадати про ставлення д-ра Бенеша до української справи. Його позиція супроти українців диктувалася загальною москвофільською орієнтацією чехословацької політики. Українці з вдячністю ніколи не забудуть допомоги чехословацького уряду українським культурним установам і школам на еміграції після першої світової війни. Але це була так звана культурна політика без політики. Ческа політика під проводом Едварда Бенеша не бажала собі незалежної України, навпаки, хотіла, щоб наш народ був під Росією. На Карпатській Україні, що була до 1939 р. частиною Чехо-Словаччини, чеський уряд піддержував свідомо москвофільство, хоч було відомо, що закарпатські "русские" були звичайні собі майорони. В своїй промові в Ужгороді 1935 року Бенеш сказав, що український рух може прийти до значення хіба за яких 200 років, а Карпатську Україну ("Подкарпатська Русь") проголосив за навіки невіддільну частину Чехо-Словаччини...

Отже, Тарасов мав рацію... Не вважаючи навіть на найсуворіші накази, толодний військовик мусів якось викручуватися, якимись способами вишукувати собі денну поживу, щоб остаточно не зійти на пси, щоб не опухнути, зрештою, з голоду. І тут у діло пускалась так звана "комуністична спритність" ("смекалка" по-російському), на застосування якої вище начальство не тільки дивилось крізь пальці, ніби не додаючи прийо-

вих сторінок, а в біжучім році каже собі платити \$24,500 за ці сторінки. В наступному році видавництво пригтовляється до ще більшої підвишки ціни за оголошення, не зважаючи на те, що люди вичерпуються з грошей.

Інший приклад: Одна сторінка оголошення в тижневику Сатердей Івнинг Повст зросла з \$700 до \$1,200 впродовж одного року. Це вказує, що ціна оголошення впродовж одного тижня року зросла на 42%. Зовсім природно, що підвишка ціни оголошень мусіла привести відповідний дохід видавництва.

Як мати на увазі українські газети, а в цьому і "Свободу", то видавництво мусить рахуватися з тим, що оголошення приходять головню від народних установ, організацій, братств чи товариств, яким не йдеться про самий заробіток, а радше про втримання народного життя. Оце й причина, чому "Свобода" не може підвищувати цін за оголошення відповідно до своєї фінансової потреби і як повинна би робити, коли б йшла за прикладом американських газет. І саме тому відпадає видавництву головний прихід, на яким в Америці опираються видавництва газет.

Правда, є журнали, як от "Рідерс Дайджест", що майже не мають оголошень. Але вони в такім положенню, що мають мільйони передплатників, яких число постійно зростає. Наприклад, "Рідерс Дайджест" на мав минулого року перед Різдвом 700 додаткових робітників, що мали тільки записувати нові передплати і подбати, щоб замовлення були виконані. Але цей журнал придбав за один рік два мільйони нових передплатників і має тепер 16,000,000 передплатників в 18 країнах. В Америці друкується 10 мільйонів примірників, а решта закордоном.

Коли ж тепер навіть такі видавництва журяться підвишкою поштових оплат, то можна собі легко уявити, що за клопоти ждуть видавців українських газет, книжок та журналів. Вони відчують цю підвишку найбільш чітко з усіх інших видавництв і це повинно брати під увагу все українське громадянство.

ти крах своїх ілюзій і надій на "старшого брата".

Окремо треба згадати про ставлення д-ра Бенеша до української справи. Його позиція супроти українців диктувалася загальною москвофільською орієнтацією чехословацької політики. Українці з вдячністю ніколи не забудуть допомоги чехословацького уряду українським культурним установам і школам на еміграції після першої світової війни. Але це була так звана культурна політика без політики. Ческа політика під проводом Едварда Бенеша не бажала собі незалежної України, навпаки, хотіла, щоб наш народ був під Росією. На Карпатській Україні, що була до 1939 р. частиною Чехо-Словаччини, чеський уряд піддержував свідомо москвофільство, хоч було відомо, що закарпатські "русские" були звичайні собі майорони. В своїй промові в Ужгороді 1935 року Бенеш сказав, що український рух може прийти до значення хіба за яких 200 років, а Карпатську Україну ("Подкарпатська Русь") проголосив за навіки невіддільну частину Чехо-Словаччини...

(Докінчення на стор. 3-тій)

мів тієї спритності, а часом ще й заохочуючи її.

(Далше буде).

КРАЙНЯ ПОРА НА ВЕЛИКУ ПРАЦЮ

Немає сумніву, що не зважаючи на страшні лихоліття, які доводиться раз-у-раз переживати українському народові, Україна таки пробиває собі вікно у вільний світ. А думаємо тут про справжню Україну, що, що є в мріях українського народу, а не ту фіктивну, що її представляють різні Мануїльські та яка тільки шкодить українському імені, бо намагається його тісно зв'язувати з московсько-сталінською диктатурою та червоним тоталітаризмом.

Вже від довгого часу можна завважити в американській пресі слушні завваги щодо правдивого стану України в Советках. Нині ледви чи де визначні політики, які не знали б, що Україна є на ділі в неволі московської диктатури та що її речники на міжнародному полі є тільки звичайними сту-пайками Кремля. Навіть починають вже продриватися у пресу щораз правдивіші вісті про український визвольний рух, а зокрема про дії Української Повстанської Армії.

Стверджуючи це треба б радше дивуватися, чому ці справи так пильно розвиваються в демократіях. Та нам не про те йдеться. Ми бачимо, що в цьому самому часі, коли світ починає пильніше приглядатися справжній Україні й прив'язувати тим самим більшу вагу українській справі, зачинають рухатися теж й історичні вороги української державності і незалежності. Отже не тільки більшовики, не тільки советська пропаганда, але й інші. Цего не сміємо легковажити, і тому треба прикладати всіх сил, щоб тим проти-українським акціям протидіяти.

Голос в справі самостійної України росіянина Н. Жігудова, про який згадано на цьому місці два дні тому, вказує наглядно, якою отрашною ненавистю дихають навіть російські демократи до українського руху, що змагає до повного визволення українського народу. Навіть тим росіянам, які зраховують себе до демократів, в голову не приходить, що годиться би запитати волі українського народу. Вони тільки приказують, що Україна мусить бути під Росією, скільки кроків і хаосу в світі це не коштувало б.

Отже не тільки червоний Кремль так думає про Україну, думають так само й російські "демократи", що живуть в Парижі чи Нью Йорку і віткли з-під Сталіна чи Леніна, а Жігудових є ще багато, дуже багато. Коли ж до цього додати польські зазіхання на українські землі, то легко зрозуміти, яка важка праця жде українство поза Советами, щоб активізувати українську справу в такий спосіб, який відповідає інтересам українського народу та засадам демократії й справедливості.

Історичні вороги незалежної й соборної України мають всюди широкі плечі за собою. Вони мають їх теж і в Америці. Вони засліпили їй вже раз очі в цій справі по першій світовій війні та роблять те: саме й нині, надіючись, що може прийти згодом до нових змін у світі, зокрема в Європі. Тому політично-інформативна акція американських українців мусить тепер постійно збільшуватися і докладати якнайбільших зусиль, щоб представляти в різних впливових місцях, як теж і перед американською публічною опінією, справи Східної Європи в правдивий спосіб, пропонуючи водночас розумну й справедливу програму її розв'язки.

ОЛЕКСІЯ АНДРІЄНКО.

Всі права застережені.

ДРЕЗДЕН "СОВЕТСКИЙ"

(Будні советської окупації)

Натомість військова пропаганда широко розписалась про героїзм советської людини, советського воєнка, "великого русского народа", виявлений у другій світовій війні. Посилено напоялялось на те, що американські імперіалістичні монополісти готують війну проти сердешного СССР, який не має найменшої думки зазіхати на чуже; говорили про те, що нема найменшої різниці між американськими акулами від капіталу й фашистами; говорились і вбивалось в голову, у свідомість червоноармійця всюди і всіма засобами: і на полігдонах, і на лекціях, і на спеціальних доповідях, і в театрах, і в кіно, і писалось в стінних та й бу в дні революції...

у загальних газетах, що коли варвар Гітлер томив і знущав мільйони людей, живцем спалиючи їх у страхітливих кацетах, то американські "монополісти", маючи атомову бомбу, так само мають єдиний намір — нищити мільйони ні в чому неповинних людей.

І пропонувалось червоноармійцеві єдиний вихід із того, мовляли, безвихідного становища: — Разжигать революцию во всем мире. І саме — не фронтову, звичайну війну, а революцію. Тоді, мовляли: — Рабочий класс Америки сам будет определять, куда ему сбрасывать атомовую бомбу, і писалось в стінних та й бу в дні революції...

Перехожу тепер до матеріального становища червоармійця.

Візьму для прикладу таку собі польову червоноармійську пошту № 75,409. При цій пошті була гвардійська авто-рота під командуванням лейтенанта Василюва. Рота пройшла від Москви до самого Дрездена з безперервними боями. Але, як і тридцять років тому — за першої світової війни — наші батьки воювали голі й босі, та ще й напівоголоді, так і тепер, після всіх нечуванних "перемог і досягнень" нового комуністичного ладу, ішов тисячі кілометрів і воював — голі, босі і голодні той самий, тільки тепер советський, безіменний Іван. Його годували й одягали не з нормального, планового постачання, а він мусів сам собі все постачати "з місцевих ресурсів".

Основним харчуванням усієї червоної армії була солоня-риба-плотва (красноперка),

перлові крупі, що їх червоноармійці дотепно називали "шраннелем" і "кашою-победою", а з товщів — тільки рапсова олія з місцевих німецьких ресурсів. Ніяких ово-ців чи фруктів нікто з червоноармійців ніколи і в вічі не бачив. А всякі солодощі та делікатеси, як от шоколад, цитрини, помаранчі та все інше подібне вважалося за буржуазні розкоші, за витребеньки, яких, по уставу советському солату не положено."

Місячна платня рядового червоноармійця становила 24 марки. До цього додавалося 100 відсотків за перебування в окупаційній зоні, отже, червоноармієць одержував на місяць 48 марок у той час, коли офіційна ціна на пляшку горілки була 132 марки... Як же його жити, коли часом випити і треба, і хочеться?

Рота була розташована в ресторані "Вайс-Адлер" ("Білий орел") на курорті "Вайс-Гірш". Увесь людський склад

роти завжди був напівголодний. Харчове становище червоноармійців роти приблизно може характеризуватися такою епізод. Стояв на варті при вході до приміщення роти боєць Тарасов — весела, дотепна владчею людиною і з гумористичним ухилом. До роти підїхав генерал, що знав цього воєнка персонально. Після нашого привітання червоноармійцем генерала, гість запитав: — Ну, как дела, товарищ Тарасов?

— Плоховато, товарищ генерал!

— А что такое?

— Да вот последние три дня доживаем, товарищ генерал, — не моргнувши оком, одрубав червоноармієць.

Генерал не зрозумів. Але генералові ніколи зупинялись перед вартовим, хоч і добре знайомих, для довшої розмови, і він пішов собі в приміщення роти, неперозуміло знизуючи плечима

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД 1948 РОКУ.

ПРИХІД:				Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ		Відділ			
---------	--	--	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--	--

Виплати адміністраційного фонду:	
Виплати друкарні і книгарні	10,272.94
„Свобода“ за орган	3,900.00
Платня головного уряду	1,250.01
Платня поштових сіл	1,223.77
Кошти подорожжів організації	823.59
Чинш за офіс у власних будинках	625.00
Нагорода за нових членів	588.25
Відзнаки для нових членів	456.00
Асигнування журналу і видання „Свобода“ за праці і друку	254.13
Ліквіди за нових членів	239.83
Кошти подорожжів і репрезентації	208.00
Виплати канцелярії на пошту	175.01
Оголошення	100.00
Канцелярські прилади і друку	87.00
Фотографічні знімки членських акцій	72.11
Телефон	65.40
Спортова акція	60.88
Міграції і чистення машин	60.00
Вода	30.50
Всього	4.50
Інші виплати:	
Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальності	7,735.31
Інвестиційні готівки:	
Інвестовано в фонди	97,667.50
Позички членам	1,677.68
Всього	
Разом \$162,348.02	
ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:	
Готівка з кінцем жовтня 1948 року	\$323,652.89
Прихід за листопад	108,564.73
Всього	\$432,217.62
Розхід за листопад	162,348.02
Готівка з кінцем 30 листопада 1948 р. залишається	\$269,869.60
БІЛАНС.	
Стан чинний:	
Готівка	\$269,869.60
Моргеджі	746,930.60
Бонди	7,708,666.26
Позички членам	374,973.78
Реальності	236,339.00
Друкарня	11,220.18
Всього	\$9,347,999.42
Стан довший:	
Посмертний фонд нових родів	\$8,658,283.29
Адміністраційний фонд	158,466.51
Конвентуальний фонд	49,260.75
Запозичковий фонд	140,718.98
Народний фонд	11,229.87
Посмертний фонд старого роду	78,972.23
Резервовий фонд	14,892.82
Сирітський фонд	82,445.69
Фонд безпеки інвестицій і смертності	96,052.98
Фонд Згоди Братів	10,013.96
Фонд Захисту-Сирітства	47,662.34
Всього	\$9,347,999.42
М. Мурашко, гол. предс.	
Р. Свобода, гол. касир	

МОЛОДЕЦЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:		Відділ		Відділ		Відділ	
Відділ	Залишок	Відділ	Залишок	Відділ	Залишок	Відділ	Залишок
1	13.83	84	157.73	167	1.15	250	1.15
2	17.98	85	1.15	168	65.90	251	7.17
3	9.77	86	65.90	169	7.17	252	4.41
4	43.07	87	7.17	170	30.09	253	25
5	90	88	4.41	171	4.27	254	4.27
6	54.87	89	19.36	172	13.17	255	45.57
7	19.05	90	5.07	173	26.41	256	45.57

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

На рятуюнок української матері й дитини в Європі.

Чимраз частіше даються чути голоси, що потрібно заквалізувати якнайшвидше справу наших переселенців в Європі. Ті прояви сердечної журби, як добути наших українських Д. П. з неклади жиди й поневіряння в таборах Німеччини й Австрії — стали товчком до зачаткування підготовки для великого все-українського віча в Дітройті.

Користуючись з нагоди, що на терені Америки є ще п. Ірина Павличковська (голова об'єднаних жіночих організацій в Європі та делегатка на СКМЖ у Філадельфії) створений з усіх жіночих організацій широкий комітет постановив запросити п. І. Павличковську на головну бесіду віча, бо вона визнається якнайкраще на справах українських Д. П.

Новостворений комітет здає собі справу з величчю завдань і знає, що на його плечі спаде після віча велика частина тяжкої праці, щоб постанови віча перекласти в життя. Але ж, з другого боку, теж розуміє, що власне ми, українські жінки, на вічній землі Америки, маємо найбільші можливості, а тим самим почувати, що це наш святий обов'язок рятувати в першу чергу українську матір і дитину від загибелі. В таборах, на скитальщині, находитись під цією пору п'ять тисяч українських жінок і десятих тисяч сиріт, "півсиріт", які не мають жадних можливостей виїзду.

Хочемо апелювати до всіх урядових найвидніших чинників Америки, щоб згідно з засадами християнського милосердя й гуманізму ідеями американізму дали можливість розпочати нове життя на американській землі вдовам і сиротам, що потрапили своїх мужів і батьків страшною воєнною хуртовини, з рук західних, чи східних окупантів.

Комітет подумав теж про зустрічі з американськими журналістами й суспільними діячками в Дітройті, щоб дати їм змогу почути від п. Павличковської про правдивий стан речей на скитальщині, а головне про безвиглядне положення української вдови й сироти.

Щоб усе те було можливо виконати, потрібно підтримки цілого українського громадянства в Дітройті. Перш за все, щоб усі громадяни явилися на вічу 2. січня 1949 р. Щоб дати змогу якнайширшому загальному почути п. І. Павличковську, та й докладне звітання про найбільш пекучі справи, — віче відбудеться два рази з тою самою програмою на обох сторонах міста: на заході в год. 2.30 попол., в Укр. Народній Домі при Мартін Стріт і Мишиган Евіно, а на сході в год. 5.30 ввечері в "Українській Хаті" 2240 Грейлінг Стріт. Про це буде ще й оголошення в пресі.

Спеціально до підготовки віча створений комітет склада-

ється з представниць всіх жіночих організацій на терені Дітройту. До нього увійшли: п. І. Козаченко, голова, а далі: п. К. Хомяк, А. Ганиш, Ігнатюк, Машталір, Будзала, А. Волкер, О. Каній, Біловус, Я. Сінська, Небоженко, Стецько, Сена, Дісяк, Джумага, Шавінська, Пиндик, Левкут і М. Сливинська.

Комітет підготує це віче дуже старанно, але, щоб воно стало правдивою маніфестацією наших почувань й нашої розуміння обов'язків — потрібно масової участі громадянства.

Діловий Комітет.

СЕЙР, ПА.

На працю Українського Конгресового Комітету.

В неділю, дня 21. листопада ц. р. завітано до нашої громади ред. Б. Катамай, щоб познакомити громадян з працею Українського Конгресового Комітету, його виступами в обороні українського народу на міжнародних конференціях та перед нашим урядом у Вашингтоні, як і про видавничу діяльність УЖК, як видавництва "Українського Квартальника", "Українського Бюлетеню", книжки про УПА в англійській мові і т. д.

Вислухавши реферату про велику працю УЖК, про яку наше громадянство нажалі за мало знає, громадянин Сейр, присутній на вічу, перевели між собою збірку. Зложили на працю УЖК слідуючі:

По \$10: о. Володимир Довгович, Тит Шкирпан; по \$5: Стефан Баль, Онуфрій Черешньовський, Іван Новак, Василь Черешньовський, Лука Станьчак, Трохим Гиряк, Прокоп Кохан, Ігнатій Цап, Антін Воробльовський, Юрій Федьчак, Михайло Шкирпан, Михайло Воробльовський, Ізидор Галицький, Іван Галушка, Михайло Подолінський, Ілія Кулинич; по \$2: о. С. Круховський, М. Воробльовський, Розалія Бубняк, Текля Тимочка, Б. Биць, А. Лучейко, мол. С. Морох, Т. Бубняк, М. Тимочко, С. Морох, М. Хнас, І. Ковалевич, Я. Стройвус, І. Стець, І. Стройвус; по \$1: Т. Баль, Р. Гардажон, В. Федорко, Катерина Бобик, Анна Шкирпан, Анна Федьчак, Параскевія Черешньовська, Марія Шумейко, В. Шкирпан, Н. Н. М. Губиш, С. Пелюшкович, Л. Пецій, Ю. Стройвус, М. Федьчак, В. Теслюк, Т. Мацинський, І. Дружич, Л. Созанський, Д. Антош, С. Ханас, Катерина Галушка, Анна Череш-

ТРЕБА ВЕРТАТИ ДО КИТАЮ З НІЧИМ.—Мадам Чі-нінг Кай Шек не може ніяк щось "виторгувати" для допомоги китайському уряду, який представляє її чоловік. Цю картину знято в Лісбург, Вірджинія, в городі секретаря стейту Маршала, де вона гостює.

ньовська. — Дрібними \$1.25. Разом \$152.25.

Парохія Господнього Вознесіння на "Квартальник" і "Бюлетень" для місцевої публічної бібліотеки \$6. — Разом \$158.25.

Збірку заняли пп. Тит Шкирпан і Василь Черешньовський.

Громадянин.

БРИДЖПОРТ, КОНН.

На студентів.

Заходом Українського Народного Дому відбулось у власній домівці Листопадове Свято. Надіялись, що парохія тим займеться, а як не було цього, то взялася за це невеличка громада, що гуртується біля У. Н. Дому, бо ж годі допустити до цього, щоб думали про всіх нас, що спимо в чужих землях. На цьому святі виголосив довгий реферат про Листопадовий Зрив та його велике значення п. М. Стахів, недавно прибулий зі скитальщини. Реферат був повний віри, що не зважаючи на хвилеве поневолення, український народ знову підніметься і здобуде свою власну державу. Поляглих героїв пошановано і повстанцям з місць. На допомогу студентам на скитальщині зібрано \$35. Скромне свято закінчено відспіванням "Ще не вмерла України". Жертвували: Укр. Нар. Дім \$10; Т. Красіцький \$3; по \$2:

НОВОГО ІМІГРАНТА ПРИЗНАЧУЮТЬ НА ДЕПОРТАЦІЮ.

(Докінчення зі стор. 1-шої).

країнців. Замітними між ними був 80-літній проф. д-р Іван Раковський, останній голова Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові перед інвазією Советів. При допомозі проф. Миколи Чубатого і мгр. Володимира Душника він відбув довшу інтерв'ю з представниками нюрнських щоденників, після чого виїхав на тимчасовий побут до Стейту Нью Джерсі.

З інших імігрантів був помітний Федор Данилов, який приїхав з Латвії на запрошення Толстоїської Фундації, однак Симон Миркін, представник жидівської організації ГАЯСА, знав у ньому колишнього гестапівського урядовця в Ризі, де колись у таборі був іншоренований Миркін. На донос Миркіна іміграційна влада при-держала Данилова і відослала до іміграційної станції на Еліс-

Д. Чернявський, М. Галькевич, С. Дашенко; по \$1: А. Глива, Федоренко, Б. Сєнів, Я. Кішта, П. Литвин, А. Рошкевич, В. Воркевич, М. Мандрона, І. Довбуш, П. Сливинський, Б. Кость, І. Шемберко, Я. Сливинський, Г. Пеленюк, В. Венгрінович, Д. Подольський. Разом \$35. М. Галькевич.

Айленд, коло Нью Йорку, звідки його мають депортувати до Німеччини, якщо донос проти нього буде потверджений. Представники Толстоїської Фундації звернулися за вняшенням ролі Миркіна до ГАЯСА і дістали відповідей, що Миркін зробив це на власну руку. Він ходить до кораблів імігрантів з Латвії, де він має повно знайомих.

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Дітройт, Миш. — Між жертводавцями на вічу Філії УЖК має ще бути: Андрій Котович \$10.

Я. Л., Ембрідж, Па. — Того роду дописи містимо тільки тоді, коли на бенкетах була збірка на народні потреби. Цю справу ми вже внясали нераз. Дотого жодна така церковна подія є описувана широко в часописах, що є органами цієї другої Церкви. Проте подано новинку про саму подію.

Н. С. — Ми Вам відповіли, хоч один запит треба було Вам вислати до ЗУАДКомітету, а другий до УЖК. Редакція не має змоги шукати за адресами та давати поради. Це ми робили, доки не було Комітетів, бо прямо сумніння не дозволяло такі справи відкладати, але згодом і те було понад сили.

Г. Ч. — А що було б, якби так же й ми зайшли в полеміку? Хто читає добре статті "Свободи", той знайде в них нашу відповідь, хоч нема згадки ні за особу, часопис чи групу, до яких це могло б відноситись. Ми радіємо, що громадянство розуміє нас і погоджується з такою "подемікою", яка керується вірою в розум і серце нашого народу, а тим самим є за спокійне, тактовне й річове обговорювання усіх справ, зокрема тих, що є найбільшочіші.

В. К., Дітройт, Миш. — Ваша завага в справі передруку статтей М. Д. Г. видання брошурукою дуже слушна. Якби "Свобода" була хоч трохи в кращому матеріальному положенні, ми були б це зробили, але годі докладати ще й до таких видань, хоч вони, як самі пишете, можливо отворили б очі ще не одним засліпленим большевицькою пропагандою.

Але чи не могло б видати таку брошуру якесь наше товариство? Є ж такі товариства, що займаються просвітою, що радби прочитати наші ряди і помогти "незрячим" побачити

світло та завернути з неприємної дороги. Якби таке товариство знайшлося, наприклад, в Дітройті, то воно при допомозі членів покрито б коштів видання дуже легко, бо самі члени допомогли б брошуру поширити і розпродати. Відповідаємо Вам цю дорогою тому, бо в цій самій справі писало до нас більше осіб. Хай і вони знають, яка наша думка в цій справі.

а. Я. Ж. — Надійшло запис-но.

ЗБОРНІ ВІДПОВІДІ У. Н. СОВІЗУ

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Дістер, п. 430, подає до відома своїх членів, що річні збори відбулися 29. грудня, в годині 7. ввечері, в салі Укр. Клубу, при 23 і Браун ул., з наступним порядком: 1. відкриття зборів; 2. звіт звіт управи з діяльності за 1948 рік; 3. обговорення організаційних і фінансових справ; 4. вибір управи на 1949 рік; 5. внески і запити. Всіх членів просимо прийти на збори. — Управа.

ПОШУКУВАННЯ

ЕВГЕН ХОМІЦЬКИЙ

пошукує СЕСТРИ І БРАТА, котрі перебували в Брукліні, Н. Я. Хто про них знає, або вони самі прошу з'ясувати на адресу: LOUIS CYKOR 66 Wildwoods Ave., Fords, N. J.

СТІННИ КАЛЕНДАРІ НА 1949 РІК.

Чудові Краєвиди; Патріотичні; Реалістичні; Любовні; дівчата і діти в різних позах. Свята зазначені церковно, пости зазначені рибною.

КАЛЕНДАРІ продамо подрібно (гуртовно). Для шторників і організацій друкуємо на календарях їх фірму. Ціна одного календаря з перелискою 30 ц. 12 календарів \$3.00. 25 календарів \$5.00. 50 календарів \$9.00. 100 календарів \$16.00.

РІЗДВІВНІ КАРТКИ "Христос Родився", у формі книжечок з відповідними віршами. Ціна за дозін 60 ц. 50 карток \$1.75. 100 карток \$3.00 з перелискою.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ в образах. Прекрасний образ в 10-ох красках, розмір 27х34. Ідеально видана хронологія українських князів і германів Галицької, Волинської і Литовської династії від 914 до 1768 року. Вартість один образ на пам'ятку. Ціна \$1.75 з перелискою.

СТЕМПОВАНА на канві подушка на канву, дуже гарний виріб з кількох красках, разом з нитками \$2.00.

КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ з найліпшого гірського зілля, на недомогання жовтуха, печінки і нирок. Велика банка коштує 50 ц.

ГРУДНЕ ЗІДЛЯ, природне средство припорувають тин, що терплять на впертий кашель, біль горла і задуху. Пачка коштує 50 ц.

ЛАДАН для церковного ужитку, фунт \$1.00.

С. О. Д. не висилає. Замовлення посилайте до: UKRAINIAN BAZAAR 170 E. 4th St., New York 3, N. Y.

Професійні Оголошення

Dr. F. CHERNOFF 223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.) N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7897. Острі й довготривалі недуги чоловіків і жінок Шкірні, X-Ray. Роздута жила лікуємо без операції. Переводимо а-налізу крові для супружжя дозволяти. Офісні години: В будні 10—7 Р. М. В неділю: 11—1 Р. П.

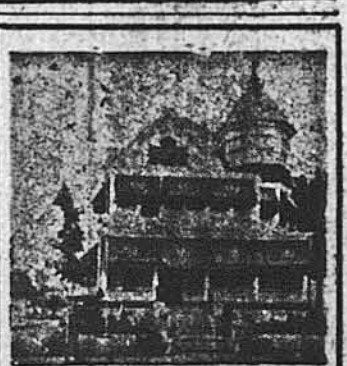
ПОШУКУВАННЯ БІЗНЕСОВОЇ НАГОДИ

АГРОНОМ-ФАРМЕР,

45, скиталець з родиною, хоче видержати (визначити) ФАРМУ, або співпрацювати як спільник. Зголошення слати до редакції: № 713, c/o SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

Мирош

Робітнича АРТИСТИЧНО-МАЛЯРСЬКА Декоратор ЦЕРКОВ І ТЕАТРІВ. Малює церкви, образи і сценерії театральні. Будув ІКОНОСТАСИ І ВІТАРИ Myrosh 3737 — 87th STREET JACKSON HEIGHTS, L. I., N. Y. Telephone: ELiand 8-8904

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS 801 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, N. J. and IRVINGTON, N. J. Eves 8-5548

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАРИТЕ ЗАБАГТО

Завжди ЦІДІТЬ дешо з вашого забезпечення. Ми укладуємо прекрасні ЦІЛІ НА ПОХОРОН за \$150.00 У випадку смерті в родині краще

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребельний заводчик в Америці S. KANAI KAIN, Pres. 433 STATE STREET PERTH AMBOY, N. J. Phone PE 4-4648

UKRAINIAN POGBEBNIK

86 ELIZABETH AVENUE, NEWARK, N. J. Phone Bigelow 3-6762 225 WEST JERSEY STREET ELIZABETH, N. J. Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

UKRAINIAN POGBEBNIK заводчик погребельний ціни так низькі як ОБСЛУГА НАКРАЩА

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$180. Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

UKRAINIAN POGBEBNIK Занимається погребельним в БРОНКС, БРОУКЛІН, НЬЮ-ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2868 Branch Office and Chapel: 707 PROSPECT AVENUE (Cor. E. 155 St.) BROOKLYN, N. Y. Tel.: MEltrope 5-8979

Music for Weddings and Dances

MICHAEL SADOWSKY Ukrainian Violinist AND HIS New Yorker Orchestra

309 E. 14th Street

New York 3, N. Y.

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

повідомляє, що його

кушнірська робітня

є тепер під числом

434 East 6th St.

BETWEEN AVE. A & 1st.

NEW YORK CITY

Telephone: Spring 7-3566

Приймає замовлення на НОВІ РОБОТИ І ПЕРЕРІБКУ

та дає 20% опусту на всі роботи, а також ДАРОМ

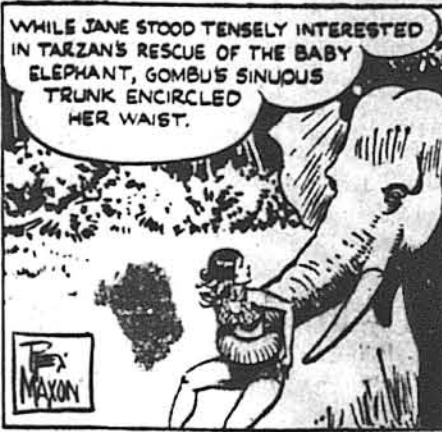
Самий сториж на літо 2% від сотні.

Робітня отворена від 8. рано до 8. ввечері, кожного дня.

В неділю та замовлення.

ТАРЗАН, ч. 1999. Гомбу вкр ав Джону.

WHILE JANE STOOD TENSELY INTERESTED IN TARZAN'S RESCUE OF THE BABY ELEPHANT, GOMBU'S SINUOUS TRUNK ENCIRCLED HER WAIST.

"TARZAN! HELP!" CRIED JANE IN TERROR, AS SHE FELT HERSELF LIFTED HIGH.

TARZAN RACED TOWARD THE JUNGLE EDGE TO HEAD OFF THE ELEPHANT OUTCAST.

BUT INSTEAD OF RETREATING, GOMBU STOOD AWAITING THE COMING OF TARZAN, CONFIDENT THAT POSSESSION OF JANE INSURED HIS RE-ESTABLISHMENT IN THEIR ESTEEM.

КОЛЯДИ

ЩЕДРІВКИ

— на —

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

— і —

БОГОЯВЛЕННЯ

з додатком

пісень страстних, воскрес-

них і інших пісень

церковних.

Шм 85 центів.

Замовлення враз з належ-

ністю слати до:

"Svoboda"

P. O. Box 346

Jersey City, N. J.

3 Канади треба платити тільки американською валютою.